

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
อาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผล
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
อาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
อาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย
3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
เทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภอ
อาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 ประชาชนที่มีเพศ แยกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอาจ
สามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน
- 3 ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แยกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง
ในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แยกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3,095 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 355 คน ที่ได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของทาโร ยามาเน่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ เป็นคำถามชนิดสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ สถิติที่ใช้ คือ t -test (Independent Sample) ส่วนหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน

ทางเดียว (One Way ANOVA) และเมื่อพบว่าโดยรวมมีความแตกต่างกันจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธี F-test ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และหากผลการเปรียบเทียบโดยรวมแตกต่างกัน จะทำการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD. (Least Significant Different)

4. การวิเคราะห์ข้อคิดเห็น สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่(Frequency) และการพรรณนาความเนื้อหา

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาค้างนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้ ควรให้นักการเมืองสร้างประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมมากกว่าการคอร์รัปชัน เทศบาลควรมีการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น สถาและคณะผู้บริหารเทศบาลควรเปิด โอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาชุมชนยิ่งขึ้น ควรมีการประชุมสัมพันธหรือให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากกว่านี้ อยากให้เทศบาลมีโครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น อยากให้เทศบาลส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มจำนวนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมากกว่านี้

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลอาจสามารถ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการทางการเมืองได้มากนัก

ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพิศ สุขแสน (2552 : 103) ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับวรวิภา วงษาเวียง (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนและประชากร เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับมหาชาติ เสริมใหม่ (2549 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ประมวล แสงแก้วศรี (2546 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับ สิ้นธุ์ มุ่งดี (2545 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า สตรีในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีส่วนร่วมทางการเมืองปกครองท้องถิ่น อยู่ในระดับต่ำ และไม่สอดคล้องกับ โกมินทร์ กุลเวชกิจ (2549 : 81-82) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลอาจสามารถ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนในพื้นที่ได้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารการเลือก ความรู้เกี่ยวกับการเลือก การบริหารงานของเทศบาล หรือกิจกรรมการแสดงออกต่างๆเกี่ยวกับการเมืองได้อย่างทั่วถึง และอาจเป็นเพราะว่าประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงต่าง ก็มีความสนใจเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมือง และมีความต้องการ

เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองที่มีขึ้นในพื้นที่ จึงทำให้ประชาชนทั้งเพศชาย และหญิง มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับงานวิจัย ปนัดดา โคคำนุช (2551 :44-45)

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิก อบต.สตรี กับ สมาชิก อบต.ชาย ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เพ็ญศรี วุฒิวงศ์ (2550 :80-81) ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปร อีสระ เพศ ไม่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองขององค์การบริหาร ส่วนตำบลทาบลาคุก แต่ไม่สอดคล้องกับ มหาชาติ เสริมใหม่ (2549 : บทคัดย่อ) ผล การศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เมื่อจำแนกตามลักษณะทางประชากร โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ผู้มีเพศ แยกต่างกัมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามที่อยู่อาศัย พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ อาจเป็น เพราะว่เทศบาลตำบลอาจสามารถ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนทุกหมู่บ้านได้ทราบ ถึงข้อมูลข่าวสารการเลือก ความรู้เกี่ยวกับการเลือก การบริหารงานของเทศบาล หรือ กิจกรรมการแสดงออกต่างๆเกี่ยวกับการเมือง ได้ทั่วถึงทุกหมู่บ้านในพื้นที่ จึงทำให้ประชาชน ทุกหมู่บ้านมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล อาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาสามารถสรุปข้อเสนอแนะแนว ทิศทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ผู้ศึกษาได้นำประเด็นด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ที่น่าสนใจจากผล การศึกษามาเสนอแนะเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ ดังนี้

1.1 ควรส่งเสริมให้กลุ่มผลประโยชน์ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมรายได้ของประชาชนในพื้นที่

1.2 เทศบาลควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มกองทุนต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างรายได้และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างต่อเนื่องและติดตามดูว่า หากมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของเทศบาลมากขึ้นแล้ว จะส่งผลต่อการบริหารทั้งด้านการเมือง และการพัฒนาของเทศบาลตำบลอาจสามารถได้หรือไม่ อย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาล ต่างพื้นที่เพื่อจะได้ทราบข้อมูล และนำมาปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเน้นศึกษาในด้านใด ด้านหนึ่งที่ประชาชนในพื้นที่ส่วนมากได้เข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตอบคำถามในแบบสอบถามได้ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด